

1 Důkazní břemeno

1.1 Jaká jsou pravidla týkající se důkazního břemena?

Podle občanského zákoníku (*Code civil*) musí osoba, která požaduje plnění určité povinnosti, tuto povinnost prokázat. Rovněž tak osoba, která tvrdí, že jí taková povinnost zanikla, je povinna prokázat zánik této povinnosti.

Každý účastník řízení je tedy v zásadě povinen svá tvrzení prokázat. Článek 9 občanského soudního řádu (*Code de procédure civile*) například stanoví, že „každá ze stran je povinna v souladu se zákonem prokázat skutečnosti nezbytné pro úspěšné uplatnění svého nároku.“

1.2 Existují pravidla, která vylučují některé skutečnosti z důkazního břemene? Ve kterých případech? Je možné i tak vyvrátit určité právní domněnky předložením důkazu?

V některých případech existují domněnky, které vylučují z důkazního břemene skutečnosti, které je nemožné nebo obtížné prokázat.

Tyto právní domněnky určitým způsobem obracejí důkazní břemeno, které nese ten, kdo musí prokázat existenci údajné skutečnosti. Obecně jsou tyto domněnky označovány jako „vyvrátitelné“: je tedy přípustné předložit důkaz opaku. Příklad: U dítěte narozeného za trvání manželství platí domněnka, že jeho otcem je manžel matky, lze však podat žalobu na popření otcovství.

Vzácněji se vyskytují domněnky „nevyvrátitelné“: v takovém případě se důkaz opaku nepřipouští.

1.3 Do jaké míry musí být soud přesvědčen o pravdivosti faktu, aby na něm založil rozsudek?

Soud může založit své rozhodnutí pouze na prokázaných nebo nezpochybněných skutečnostech.

2 Provádění důkazů

2.1 Provádí soud dokazování pouze na návrh účastníků nebo může soudce v některých případech provádět důkazy i z vlastního podnětu?

Dokazování může nařídít soudce na návrh jednoho z účastníků řízení, ale může je provádět i z vlastního podnětu.

2.2 Je-li návrhu účastníka na provedení důkazu vyhověno, co následuje?

Pokud soudce vyhoví návrhu účastníka na provedení důkazu, soudní kancelář uvědomí určenou pověřenou osobu o tom, co má provést; tato následně předvolá účastníky řízení ke všem úkonům, které provádí. V případě znaleckého posudku bude práce na něm zahájena až poté, co účastník řízení uhradí na základě rozhodnutí soudu peněžní částku (zálohu), která zaručuje úhradu odměny znalci. Veškeré dokazování je prováděno za přítomnosti účastníků řízení.

2.3 Ve kterých případech může soud zamítnout návrh účastníka na provedení dokazování?

Soud může zamítnout návrh na provedení dokazování, pokud má za to, že by jeho důsledkem bylo zahlazení nečinnosti daného účastníka, který nese důkazní břemeno, případně pokud takové dokazování není nezbytné.

2.4 Jaké existují druhy důkazních prostředků?

Francouzské občanské právo rozlišuje mezi jednotlivými druhy. V případě právních skutečností (například nehody), je dokazování libovolné, a lze ho tedy provést jakýmkoli prostředky (dokumenty, svědectví atd.). V případě právních úkonů (smlouva, dar apod.) je v zásadě požadován písemný důkaz, avšak zákon stanoví výjimky (např. v případě úkonů týkajících se částky do určité výše, která je stanovena vyhláškou, nebo v případě, že není možné předložit písemný důkaz). Je třeba poznamenat, že mezi obchodníky platí zásada důkazní svobody i pro právní úkony.

2.5 Jaké jsou metody dokazování pomocí svědků a jak se liší od dokazování pomocí znalců? Jaká jsou pravidla pro předkládání písemných důkazů a znaleckých posudků?

Svědeckou výpověď lze podat dvěma různými způsoby: ústně v rámci dokazovacího řízení nebo písemně formou svědectví, které musí splňovat určité formální požadavky. Písemné svědectví musí uvádět zejména totožnost svědka a případně jeho vztah příbuzenství či spřízněnosti, jakož i vztah podřízenosti, spolupráce nebo společných zájmů s některým z účastníků řízení. Kromě toho v něm musí být uvedeno, že bylo vypracováno za účelem předložení v soudním řízení a že jeho autor si je vědom toho, že křivým svědectvím se vystavuje nebezpečí trestního stíhání. Svědectví je možno získat rovněž ve formě úředních osvědčení (jedná se o dokument vypracovaný soudcem nebo úřední osobou, který obsahuje prohlášení více svědků týkající se prokazovaných skutečností).

Znalecký posudek se liší od svědecké výpovědi, neboť se jedná o důkazní prostředek spočívající v pověření obzvláště způsobilé osoby vydáním čistě technického stanoviska poté, co jsou účastníci řízení vyzváni, aby se k otázce vyjádřili. Znalec sdělí své stanovisko ústně nebo písemně. Vyjádří-li se písemně, je stanovisko vypracováno ve formě posudku, který obsahuje písemná vyjádření účastníků řízení. Znalecký posudek není pro soudce závazný.

2.6 Mají některé způsoby dokazování větší důkazní sílu než jiné?

Úřední listina vyhotovená úřední osobou (notářem, soudním vykonavatelem) je pro plnění svého účelu považována za platnou, dokud není zpochybněna její pravost.

Soukromá listina (dokument vypracovaný bez zásahu úřední osoby samotnými účastníky řízení a potvrzený pouze jejich podpisem) je považována za platnou, pokud není prokázán opak.

Hodnověrnost svědectví a jiných způsobů dokazování je ponechána na volném uvážení soudce.

2.7 Jsou pro prokázání určitých skutečností povinné určité způsoby dokazování?

Jak je uvedeno v bodě 2.4, k prokázání právního úkonu, jehož hodnota přesahuje 1 500 EUR, je nezbytné předložit písemný důkaz. Naproti tomu k prokázání právní skutečnosti je možno použít jakýkoli důkaz.

2.8 Mají svědci ze zákona povinnost svědčit?

Každý má povinnost spolupráce při nalézání spravedlnosti a přispět k objasnění pravdy.

2.9 Ve kterých případech mohou svědci odmítnout vypovídat?

Osoba, která má k dispozici informace získané při výkonu svého povolání, na něž se vztahuje profesní tajemství, musí odepřít svědectví, jinak se vystavuje nebezpečí trestního postihu. Svědek může rovněž v konkrétním případě odepřít svědectví, pokud to odůvodní legitimní překážkou (například nemožnost cestovat, nemoc, profesní důvody). To, zda se jedná o legitimní překážku, závisí na posouzení soudce.

2.10 Může být osoba, která odmítne vypovídat jako svědek, sankcionována nebo přinucena podat svědectví?

Svědkové, kteří se nedostaví k soudu, a svědkové, kteří bez oprávněného důvodu odmítnou svědčit nebo složit přísahu, mohou být odsouzeni k pořádkové pokutě až do výše 3 000 EUR.

Je také nutno uvést, že křivé svědectví je stíháno jako trestný čin.

2.11 Existují osoby, od nichž nelze vyžadovat svědectví?

Jako svědek může být vyslechnut kdokoli s výjimkou osob, které jsou nezpůsobilé svědčit u soudu z důvodu nezpůsobilosti k právním úkonům (nezletilí a chráněné zletilé osoby) nebo odsouzení za některé trestné činy (zbavení občanských práv). Soudce je však může vyslechnout za účelem získání informací, aniž by je vyzval ke složení přísahy. V případech řízení ve věci rozvodu nebo rozluky navíc nikdy nemohou být vyslýcháni ani svědčit potomci dotčených manželů.

2.12 Jaká je úloha soudce a účastníků při výslechu svědků? Za jakých podmínek lze svědka vyslechnout prostřednictvím videokonference nebo jiných technických prostředků?

Soudce vede výslech svědka a klade mu otázky. Přítomní účastníci řízení nemohou svědka přerušovat ani se na něho přímo obracet, aby ho neovlivňovali.

Pokud to soudce považuje za nezbytné, klade sám svědkovi otázky, které si přejí mu položit účastníci řízení.

Nic nebrání tomu, aby soudce nechal pořádkově zvukový, vizuální nebo audiovizuální záznam průběhu výslechu, pokud to vyžadují okolnosti (například zeměpisná vzdálenost).

3 Hodnocení důkazů

3.1 Jestliže účastník získal důkaz nezákonným způsobem, existují omezení přípustnosti takového důkazu při rozhodování?

Soudce nepřipustí důkazy pořízené podvodným způsobem (skrytá kamera, nahrávka telefonického hovoru bez vědomí druhého účastníka hovoru) nebo důkazy, které nerespektují soukromý život.

3.2 Jsem-li účastníkem řízení, bude moje tvrzení považováno za důkaz?

Prohlášení účastníků řízení nemají povahu důkazu.

Související odkazy

[Internetové stránky Legifrance](#)

Poslední aktualizace: 14/11/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.